

## Čís. 5560.

**Splnil-li jeden smluvník, nevěda o zahájení vyrovnacího řízení, po jeho zahájení smlouvu, není jeho nárok na vzájemné plnění dotčen vyrovnacím řízením.**

(Rozh. ze dne 16. prosince 1925, Rv I 1484/25.)

Žalující firma dodala žalovanému majiteli biografu dne 16. června 1924 film, jenž byl hrán od 17. do 19. června 1924. Půjčovné bylo splatné po odehrání filmu. Dne 16. června 1924 bylo o jmění žalovaného zahájeno řízení vyrovnací, jež skončilo vyrovnáním na 45%. Žalobkyně, jež pohledávky 1030 Kč 64 h za půjčení filmu nepřihlásila k vyrovnání, domáhala se zaplacení žalobou, již procesní soud prvního st. l. i c e vyhověl. D ů v o d y: Smlouva, o kterou jde, jest v podstatě smlouvou nájemní ve smyslu §u 1090 obč. zák., kterou žalující stranou odevzdána nespoteřitelná věc movitá (film) žalovanému k použití na jistou dobu a za určitý plat. Jest to tedy smlouva úplatná a, byť i smlouva platně uzavřena byla mezi stranami objednávkou filmu žalovaným a přijetím (potvrzením objednávky) se strany žalující, přece pohledávka, t. j. nárok na smlouvenou úplatu vzešel pro žalující stranu teprve tím, že smlouvu sama splnila, totiž film žalovanému v ujednané době dodala a to bylo až po zavedení vyrovnávacího řízení, neboť jinak mohl žalovaný dle §u 918 obč. zák. od smlouvy ustoupiti. Dle §u 10 vyr. ř. nevztahuje se řízení vyrovnávací na pohledávky z právních jednání dlužníka, která mu dle vyrov. řádu k dalšímu vedení obchodu jsou dovolena a o takovou pohledávku právě jde v tomto případě. Žalovaný také tento dluh do seznamu jmění nepojal, čímž sám dal na jevo, že nepokládá jej za dluh, na který řízení vyrovnávací mělo by se vztahovati. Námitka jeho, že nemohl tak učiniti, poněvadž účet nebyl mu ještě zaslán, jest bezdůvodná, ježto výše půjčového byla mu již v dopise ze dne 9. listopadu 1923 sdělena a doba v dopise ze dne 26. února 1924 stanovena, takže aspoň přibližně výši pohledávky znal a mohl ji uvést a v době složení přísahy vyjevovací již účet v rukou měl. Z důvodů těchto má soud za to, že vyrovnání na žalovanou pohledávku se nevztahuje. O d v o l a c í s o u d vyhověl odvolání žalovaného potud, že přisoudil žalobci pouze 154 Kč 59 h, ohledně 566 Kč 86 h zamítl žalobu vůbec, ohledně 309 Kč 19 h pak pro tentokráte. D ů v o d y: Tím, že žalující na objednávku žalovaného z listopadu 1923 dopisem ze dne 9. listopadu 1923, oznamujíc žalovanému půjčení filmu na 3—4 dny za 300 Kč denně, přistoupila a jemu pak dopisem ze dne 26. února 1924 sdělila, že půjčení stane se na dobu od 17. do 19. června 1924 za 900 Kč, došlo ve smyslu §u 861 obč. zák. mezi stranami, ježto mezi nimi byl ujednan předmět nájmu, doba nájmu a činže, ku smlouvě nájemní ve smyslu §u 1090 obč. zák., jak správně první soudce dovodil. Tato nájemní smlouva ukládala žalobci, by předmět nájmu dle §u 1090 obč. zák. žalovanému na sjednanou dobu odevzdal, a žalovanému zase, by nájemné v době splatnosti zaplatil (§ 1100 obč. zák.) a toto nájemné, tvořící na straně žalobcově pohledávku jeho, bylo essentielle smlouvy

(Krainz System rak. všeob. soukr. práva obligace z r. 1920 str. 415 a Stubenrauch komentář k obč. zák. z r. 1903 sv. II. str. 331). Byla tu tedy v době zahájení vyrovnacího řízení pohledávka žalující za žalovaným, která ovšem následkem smlouvy mezi stranami byla splatnou po odebrání filmu, t. j. po 19. červnu 1924; odvolání se prvního soudce na ustanovení Šu 918 obč. zák. není na místě, neboť žalovaný ho ani použití nemohl. poněvadž žalobce svůj závazek v čas splnil. Pohledávka žalobcova dne 16. června 1924, t. j. v den zahájení vyrovnacího řízení nedospělá stala se zahájením vyrovnacího řízení dle Šu 14 vyr. ř. pro vyrovnací řízení splatnou a vztahují se i na ni účinky vyrovnání, třebaž ji věřitel ku vyrovnacímu řízení nepřihlásil a tím se vyrovnacího řízení nesúčastnil (§ 53 čís. 1 vyr. ř.), žalovaný pak soudně potvrzeným vyrovnáním osvobozen žalující zaplatiti schodek, který utrpěla tím, že vyrovnání se uskutečnilo. Soudně potvrzeným vyrovnáním jest žalovaný zavázán žalující firmě na místě zažalované pohledávky 1030 Kč 64 h zaplatiti 45% pohledávky 463 Kč 78 h ve lhůtách, jak v potvrzeném vyrovnání jsou uvedeny. Dle něho byly v době vynesení rozsudku, t. j. 1. dubna 1925 splatny 3 lhůty, celkem 154 Kč 59 h, k jichž zaplacení měl žalovaný dle Šu 406 c. ř. s. býti odsouzen, kdežto ohledně částky 566 Kč 86 h s přísl., od které žalovaný byl potvrzeným narovnáním osvobozen, měla žaloba vůbec býti zamítnuta a ohledně 30%, t. j. 309 Kč 19 h, které v době rozsudku nebyly dosud splatné, měla býti žaloba pro tentokráte zamítnuta.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

#### D ů v o d y:

Smlouva o nájem filmů, sjednaná mezi stranami rozepře, nebyla při zahájení vyrovnávacího řízení o jmění žalovaného žádnou stranou ještě splněna. Nastalyť právní účinky vyrovnávacího řízení počátkem dne, kterého byla vyhláška vyvěšena na soudní desce vyrovnávacího soudu, t. j. počátkem 16. června 1924 (§ 7 vyr. ř.), filmy pak — jak zjištěno — došly na nádraží v P. teprve 16. června 1924 večer, byly žalovaným převzaty až 17. června 1924, hrány od 17. do 19. června 1924 a teprve po odehrání filmů, tedy po 19. červnu 1924, mělo dle úmluvy nájemné býti zaplaceno. Na rozdíl od řádu úpadkového (§§ 21 a násl.) nemá vyrovnávací řád předpisů o splnění smluv vzájemných (dvoustranných), jež v čase vyhlášení vyrovnávacího řízení nebyly ještě vůbec neb úplně splněny. Podle druhé věty Šu 1052 obč. zák., platné pro všechny smlouvy, byla tudíž žalobkyně oprávněna, odepřiti své plnění, t. j. vydání filmů (§ 1096 obč. zák.), dokud jí žalovaný neposkytl nebo nezajistil celé plnění vzájemné, t. j. smluvené nájemné, neboť nelze pochybovati, že zahájením řízení vyrovnávacího nastaly nepříznivé majetkové poměry žalovaného, jež žalobkyni v době ujednání smlouvy (v listopadu 1923) nemusily býti známy a jimiž byla ohrožena. Žalobkyně mohla tedy, kdyby byla věděla o zahájení řízení vyrovnávacího, zadržet filmů donutiti žalovaného, aby buď ustoupil od smlouvy a nechal odehrání filmů, nebo před odehráním zaplatil, po případě zajistil celé nájemné, splatné dle úmluvy teprve po odehrání. Tím by ne-

byla žalobkyni poskytnuta bývala nepřípustná zvláštní výhoda (§ 47 vyr. ř.), ježto příslušné právní jednání vyrovnávacího dlužníka (žalovaného) bylo by spadalo pod právní jednání, která mu byla dovolena podle ustanovení vyrovnávacího řádu k dalšímu vedení obchodů, pohledávka žalobkyně z onoho právního jednání nebyla by tedy dotčena bývala vyrovnávacím řízením (§ 10 (4) vyr. ř. — srovnej též vývody v Bartschově-Pollakově komentáři k vyrovnávacímu řádu § 8 pozn. 86, § 23 pozn. 21, II. (str. 167 a 206). Nemůže pak býti žalobkyni na újmu, že, nevědouc beze své viny o zahájení řízení vyrovnávacího, nemohla postupovati dle §u 1052 obč. zák. a takto si zachovati nárok na celé nájemné. A žalovaný, který po zahájení řízení vyrovnávacího přes to, že se své strany nebyl plnil, bez váhání a rozpaků a bez předchozího vyrozumění žalobkyně o nastalé podstatné změně poměrů, prostě si přisvojil plnění žalobkyně, nemá důvodné příčiny, by si stěžoval, když se mu uloží povinnost, zaplatiti celé nájemné. Naopak, přičilo by se zásadám slušnosti a poctivosti, kdyby měl žalovaný na úkor žalobkyně těžiti ze svého — zajisté ne zcela bezvadného — jednání. Z těchto úvah plyne, že neobstojí právní názor, jenž vedl soud odvolací k částečnému zamítnutí žaloby.

#### Čís. 5561.

**Podal-li odvolání advokát A., v odvolacím řízení však zastupoval stranu advokát B., nelze lhůtu k podání dovolání advokátem B-em počítati ode dne pozdějšího doručení tomuto advokátu, nýbrž ode dne dřívějšího doručení advokátu A., leč že by advokát A. byl vypověděl plnou moc způsobem, předepsaným v §u 36 c. ř. s.**

(Rozh. ze dne 16. prosince 1925, Rv I 2072/25.)

Procesní soud první stolice ponechal k námitkám žalovaných směnečný platební příkaz v platnosti. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Nejvyšší soud odmítl dovolání žalovaných.

#### D ů v o d y:

V první stolici zastupoval žalované advokát Dr. Viktor R., jehož procesní plná moc ve spisech jest založena. Odvolání žalovaných podáno taktéž z kanceláře Dr. R-a, který ovšem nepodepsal odvolací spis, čehož si nižší soudy nepovšimly. Odvolacího líčení účastnil se za žalované advokát Dr. František B., vykávší se rovněž procesní plnou mocí, založenou ve spisech. Případné odvolání nebo výpověď plné moci Dr. R-a nebyly odpůrkyni a soudu oznámeny způsobem, předepsaným v §u 36 c. ř. s. Mohly tedy jak žalobkyně, tak i soud důvodně pokládati za to, že žalovaní zplnomocnili Dr. B-a vedle Dr. R-a, kdyžtě není nepřípustno, by se táž strana dala zastupovati několika advokáty (§ 41 odstavec třetí c. ř. s.). Podle prvního odstavce §u 93 c. ř. s. byl tedy rozsudek soudu odvolacího s právním účinkem doručen Dr. Viktoru R-ovi. Stalo se tak dne 26. října 1925, od kteréhožto dne běžela osmi-